

KEMENYES VIDÉK

„KISZELL és VIDÉKE”

(„KISZELL és VIDÉKE”)

„KISZELL és VIDÉKE”

(„KISZELL és VIDÉKE”)

Egy ötre . . . 8 kor. | Negyedévű . . . 3 kor.
Fél ötre . . . 4 . . . | Egyévi szám ára . . .
Ez a csatlóval értesítésmint: kedd, szerda és csütörtök

Felirat szerkesztő:
Huss Gyula
Helyettes szerkesztő:
Bakonyi Imre

Leírás: Budapest, D 6 m 5 l x 1 utca, Gombás ház — Ide írnak a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények.

A népszámlálás eredménye.

Már vannak számadataink a legutóbbi népszámlálásról. A tulajdonképeni Magyarország népessége több mint másfél millió lélekkel szaporodott. A természetes gyarapodás szempontjából az eredmény kielégítő lenne, a magyar faj nem tizedelte meg az egyke a miről annyit vitatkoztak, anketettek és írtak az utóbbi években. Sőt a magnások, legfelsőbb tízezrek is erdemesnek találták. hogy foglalkozzanak a nemzet ezen egyik legnagyobb rákfenéjével és döngöttek az egyke ellen és írtak a magyar faj elnéptelenedése miatt. Kétségtelen, hogy az egy gyermek rendszer is hathatósan hozzájárult néplétszámunk lassuló szaporodásához, de tekintve a népszámlálás eredményét, mely szaraz ridegséggel kimutatja, hogy határozottan nagyobb az a numerus, a mennyivel szemben az első tíz év eredményével csökkent aránylag népességünk gyarapodása.

A népszámlálás végeredménye tehát gyarapodást mutat ki, a születések száma másfél millióval felülmulta a halálozásokat és felállítva az arányos szaporodás mértékét, a természetes, tényleges eredménynek fél milliónál több lélekszaporulatot kellett volna kimutatni.

Néplétszámunk elnéptelenedését tehát a mind nagyobb méretű kivándorlásokban kell keresnünk. A hazai rőghöz egy ideig gyorsan ragaszkodik a magyar faj, de a nyomor, a kétségbeesés, lassan-lassan ér

zékelt-nné teszi és a kinek van valamij-mégis, hogy mens-, a mi menthető, a k n k pedig csak ké-ép keze-laba van az több reménytel hagyja el az országot és szerencsét próbál idegenben.

Hiába siránkoztak tehát magnásaink, óriási föld-ek hatalmas urai, hogy a népusztul, vész az egyke folytán, s mind kevesebb lesz azok száma. kik a földet, munkálják, mert az öregek kidűlnek és fiatalok nincsenek. Holott a fiatalok még idejében, erejük teljében mennek Amerikába. Gazdag nagyhírókók vagy nem akarták meg látni, vagy nem látták a tényleges elnéptelenedési okokat, mert ha látták volna és őszinten szívükön viselték volna a magyar nép sorsát, tudták volna segíteni rajtuk. És ha megsejtenék volna a kivándorlási ok, ha itt is meg tudták volna élni azok a szegény emberek, az egyke rendszer, — mint elnéptelenedési ok — magától el esett volna.

Munkát adjunk a népnek, kis földet, hogy azt munkálja családjával és ha egy kis birtokot munkálkodhatik, úgy lehet. vó folatja és nem fog gondolni a kivándorlásra.

A népszámlálás szomorú eredménye foglalkoztassa az illetékes köröket, hisz legutóbb is szó esett a holt kéz felcsabításáról, talán ebben az irányban lehetne valamit tenni, s ez által ezer meg ezer családnak jutna munka, kenyér és hajlék.

A magyar nép csak a végső szükségben szokta elhagyni hádját, ha idehasa tisztességes munkát kap, soha nem fog gondolni a kivándorlásra.

A belügyminiszter utasítása.

Tudnivalók a koleráról.

1. A kolera hasmenéssel, hányással, görcsössel és elgyengüléssel jár.

2. A kolera nagyon ragadós betegség: csirája (rugaly) a beteg bélürülékében és és hányadékában van.

3. Ragadhat az egészségesre mindarról, ami a kolera bélürülékével, vagy hányadékával bepiszkolódott és pedig különösen:

a betegről, ápolójáról, ruha-, fehér-s ágyneműjéről, evő-, ivóeszközöiről, edényeiről, ételéről, italáról.

Veszedelem az a holmi is, amelyet a kolera beteg nem használt ugyan, de a lakásából, házából való. Veszedelem az is, ami sok ember kesén fordul meg pl. piaci, korosmai, kávéházi evő- s ivóeszközök, továbbá bepiszkolódott pénz, stb.

4. A kolera leginkább arra ragad át, aki a beteggel, vagy holmijával bánt és mosatlan kézzel eszik, isszik, vagy mosatlan kézbe fogott tárggyal (dohányzó, író vagy egyéb eszközzel) nyúl a szájához.

5. Igen sokan betegedhetnek meg akkor, ha a kolera beteg ürüléke, hányadék, vagy szennyes mosdóvíze kutba, forrásba, folyóvízbe vagy egyéb ivóvízbe jut, amelyet sokan használnak.

6. Leginkább az betegszik meg kolerában, aki gyomrát romlott (soká állott) edelivel, nyers sólással (pl. ugorkával, salátával, hagymával), gyümölcszel, sze-

Az ellopott csavar.

Írta: Kálmán László.

Volt egyszer, nem tudom, melyik városban — egy ember. De nem olyan ember, mint a többi, hanem olyan, a ki: gép. Rendes, tükéletes gép. A teremtés remeke. Meg volt orra, száma, mője, füle, szája, karja, keze, lába, de-arka, idegje, agyveleje, de mindene, járt, kelt, evett, ivott, ült, bevett, írt, olvasott, beszélt, gondolkodott, érezt, aludt, — épen azon módon, s hogyan azt a többi ember teszi ezen a nyug-hatásán földön.

Nos, ez az ember — még ifjú ember volt — szeretett egyszer egy leányt. Mondjam meg a nevet? Jó: képszeje el olvasom, hogy lának hívták. Hának, Honának, Ihanak, vagy ha úgy tetszik Helenának.

Minoan rendben volt, emberünk gépese pompázna működött. Festőnek készült: festett. A kik műértők voltak, azt beszélték róla: szépen fest; és még sokra viheti. Ugy volt olvasni a leányt, a szőket, a kiről imént említettem, hogy lán volt a neve.

Nemde, közönséges e mindennapi történet? Ám-csak talem! Most következik a folytatás. Volt egy kut, a melyikben benn volt egy óra, vagy micsoda; és valahányszor a kutból

meríteni kezdték a vizet, a benne levő óraszerkezet elkezdett muszkálni. Ezt a kutat meg az óráját egy bankóhamisító készítette. Olyan agyafur bankóhamisító, hogy a kúszóba alatt volt elrejtve a gép, a kúszóba rugóra járt, s mikor a látogató rálepett a kúszóba a kúszóba ugyanakkor gyártotta a bankót. Sok látogatója lehetett, mert mindig vendégség volt nála, de ha nem akadt látogatója, akkor a furfangos fráterje állt rá a „területi asszisztens-kúszóba és kopogta rajta a csatlót, a meddig bele nem fért. Egyszer aztán ét is utalták, a mit egy gonosz ember sem kerülhet el: a végnét. Rajta-csipekék. Elitáltak sok csatlót. Az agyafur bankóhamisító, akkor kapta magát a elkövetkedett a törvényesektől, hogy kintrebe be fűdött alatt Murovársárhelyre, meg akar igentani valamit a kúszón, mert fél, hogy a fogaság ideje alatt elromlik. Meggondolták neki, lekináltak. Ő pedig odament a kúszón, kivett a munkesztéből egy csavart, és a kut atól a perctől fogva seha, de seha többet nem muszkált. Sem akkor, ha huzták, sem pedig akkor, ha nem huzták. Hívtak ahhoz aztán anaktérő munkásokat, külföldi szak-képzésűket: senki, de senki nem tudott rá-jönni, h-e volt, melyik volt a kibuzott csavar. Senki sem bírta megjavítani. Ugy, hogy a ma-

volt rá, vajjon mi történnék, ha a mi festőnkől — abból a gépemberből, a ki el akarta venni a szőke leányt — szintén kivess egy csavart? Megáll-e a gépese, működik-e tovább, a vagy ha működik, hogyan működik? A kíváncsi pedig sok mindenre ráviasi ilyenkor az embert; rávitte tehát a törpe gnómot is, aki bizony nem sokat gondolkodott, hanem kivett egy csavart a felső gépeseztől. Kivette belőle, éppen a szőke kérszéből a szőke leányt, vagyis azt az árszt, hogy a kedves nő merett. — Hogy ét merett, és senki mást. Hogy az évé lens az senki mást! Kivette ezt a csavart és elrejtette. Végre volt, nem lett meg a hámszág.

Hogy mi történt ezután? Nem, olvasom ez a gép nem áll meg, mint a bankóhamisító kutja, hanem tovább működött. Tovább érezt, jurt-belt, mosgott, írt-olvasott, dolgozott az esettel, és tovább elvett. Ána, hogy bönának, itt egy kis hiba esett. Emberünk ettől az időtől fogva csak annyiban aludt „tovább”, a mennyiben ké-sőbban ah, kedves olvasom, sokkal későbban ment aludni mint azelőtt. Poljan nyelven azt ugy mondják, hogy emberünk „lumpolt”. Ebből kifolyólag természetesen többet ivott és kevesebbet dolgozott. Szóval a gép járása megromlott, ké-sett, vagy sietett, ferde uton járt, nem tudom,

Hát olvasóim, ezt a kut történetét egy csuf, törpe, pupos gnóm is tudja, és kíváncsi

meg a barátok, és hogy segítsenek a bajon, elhívták az orvost, már mint, tetszik tudni, a sorost. Az

és a város át is vette a vasuton. Csütörtökön történt meg a gép felülvizsgálata és átvettele a használhatóság szempontjából, mely dukai Zaráczk Márton főszolgabíró és Király János dr. járárorvos jelenlétében, a kik a gépet megfelelőnek találták. A hol eszentul járványos betegségek lez, ott a betegszobában levő összes tárgyakat a géppel fertőtleníteni fogják, mielőtt a beteg felgyógyulását után azokat használatba vennék. Az így ártalmatlanná tett tárgyak nem fogják terjesztelni a kórt mert a járványok csirái vagyis mikroorganizmusait a fertőtlenítéskor megölik.

A mi a napot pótolja. A nap bacillussó ő erje és melege tan déli vidéken a léző szerek bántalmait, a tüdővész, szamarkóhozés stb. sokkal ritkábbak, mint nálunk. Valtozó és zord éghajlatunk alkt mindig fejeget a veszly, hogy súlyos mell- és torokbajok neglepnek bennünket. Azért komolyan kell oly szerekrol gondoskodni, melyek ellen veszélyes bajok ellen biztos védelmet nyújtanak. It a legfontosabb dolog, hogy a betkiséget mindig rit csirájában elfojtuk, hogy mar legelejen hatáson l-küzdjük, mikor a baj még az ártalmatlan hurut vagy nátha képet mutatja. Mindezen esetekben legjobban bevart ha naponta az ismert Siroitr „Roche”-bóli néhány teáskan nyit bevettek. Ezen tudományos alapon készült kreosot készítménynek rendkívül jótékony fertőtlenítő és m-góvó hatása van a légzőszervekre és mindig nagy megkönnyebbülést szerez. Ez-nkivül az ize is kellemes.

Asványviznek harca. Örömmel észleljük, hogy az utóbbi időben a magyar asványvizek lepről leporre elhódítják a külföldi asványvizek által dominált területeket. Ezen közgazdasági és egészségügyiileg örvendő esemény onnan datolód, hogy a magyar asványviz forrati és kiveitri r t budapesti e-g nagy aldozatok árán minden magyart városban l-kratot létesít és dacára a felemelt fuvarteleknek és az asványviz felszerezéséhez szükséges ny-rs anyagok allandó áremelkedésnek az árakat lényegesen redukálta. Ezt a külföldi vizek kiszorítására irányuló akció öntömmel üdözöljük és felhívjuk t olvasónk figyelmét fentit cég által városunkban létesített lerukata, ahol a kitünöbbnél kitünőbb magyar asványvizeket p-lakonként is árusítják.

KÖZTUDÓSÁG

A Triesti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazioni Generali) 1. évi március hó 18-án tartott 79-k közgyűlésen tanjesztettek be az 1910. évi m-regek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1910. december 31-en érvényben volt életbiztosítási l-kezesetek 1.106.056.568 K. és 66 fillert tevek ki és az ar folyamán bevett díjak 48.345.893 kor. és 37 fillerre ruztak. Az életbiztosítási osztaly díjtartaléka 23.140.354 K. 72 fillerre 327.295.222 K. 15 fillerre emelkedett. Az életbiztosítottak l-estalekalapja 6.848.761 K. 59 fillert tesz ki. A l-üzbiztosítási ágban, beleértve a tükörözög biztosítást a díjbévetel 17.1239.548.785. korona, biztosítási összeg után 29.842.814 K. 26 fillert volt, miből 10.304.691 K. 19 filler viszonzbiztosításra forpittatott, úgy hogy a tista díjbévetel 18.999.124 kor. 07 fillerre rugott és az összegből 18.639.865 kor. 05 fillert mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitették át. A jövő években érdekessé váló díjkötelezvények összege 137.118.154 kor. 81 fillér. A befizetésbiztosítási ágban a díjbévetel 1.381.117 korona, 55 fillerre rugott, miből levonva a viszonzbiztosítást, a tista díjbévetel 718 ezer 580 kor. 19 fillert tett ki. Az állami-mány-biztosítási ágban a díjbévetel kitett 4.563.716 korona 18 fillert, mely a viszonzbiztosítások levonása után 2.124.986 korona 18 fillerre rugott. Kétféleké a társaság 1910-ban 49.739.844 kor. 11 fillert és alapl-ét 1.018.004.811 korona 48 fillert fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkban 207.616.266 kor. 21 fillert és a nyelviség tartalékok közül melyek részben 96.204.585 korona 84 fillerre ruznak, különösen kieme- yrinti az ar. 6.800.000 koronát tesz ki, az értékpapírok lymingadosására alakított tartalék, az idei áttalással együtt 17.977.208 kor. 12 fillerre rug, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei áttalással 1.967.378 korona 72 fillert tesz ki. Résvényenként 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei áttalással 748.1 kor. 47 fillerre emelkedtek, melyek kifizetés-képen vannak elhelyezve. l. Ingatlanok és jel- zalog követelések 84.638.188 kor. 94 fillér. 2

Életbiztosítási l-kevényekre adott kölcsönök 32.702.122 korona 48 fillér. 2. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.350.786 korona 18 fillér. 4. **Értékpapírok** 255.830.660 K. 59 fill. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9.318.772 kor. 15 fill. 6. **Tarca váltók** 601.700 kor. 78 fillér. 7. Készpénz és az intézet követeléseit a hitelzők követeléseinek levonásával 5.800.784 K 35 fill. Összesen 392.746.965 kor. 47 fillér. Ezen értékből 80 millió korona magyart értékre esk: Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali lezújabb leány-intézete, a „Minerva” általános biztosító r-és-vénytársaság Budapestben a kezesség övédek- valmint az etulajdonítás, lopas, hűden kezelés és sikkasatás elleni biztosítást, nemkülönböben a versenylovak, telvérek és más érdekesebb tenyészállatok-biztosítást vezette be, mint a) ágazatok hazánkban.

Szőlőoltványok
Huszonöt legjobb bor és csemegéjában magyaryvener darab.
Csa bagyögyel
oltvány és nemese szimavaszók.
Európában a legkorábban érő fajszőlő, aragon fűzetett piaci üdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugasnak is kitűnő faj.
Piros Delavars
Negyven hektártartó terem holdaként, melyet irában jótállók. Elgyökerezteve minden eszt szimavaszó magának, erre néve utasítás elküldetik minden k l-kevényben. Mégis végén is ültethet. Bővebb érteket, zinas képeket és árjegyzéket ingyen küld.
Nagy Gábor, Kaly (Bihar m.) posta, távirata és telefon állomás

TOJÁST
bármily mennyiségben a legmagasabb árban vásárol a zsveti plakéta.

A jelenkor leggyöb teliföldi anyaga az Asbest-Pala.
Elmenthetetlen, soba javítás nem igényel. Tűmentes, fagymentes, vízhatlan és viharálló.
Alatta a padlós talán kő, nyír és vízment nem is.
KÖNNYŰ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kg. Foltot a holott a horn t oszrépből négyzetmétere 40 kg. kö röpül is.
legkönnyű- és a leg

legmesszebb
Felvilágosítást, árjegyzéket és minták kivanatra ingyen küldünk.
Magyar Asbest Palagyár
Iroda: Zollner

Szőlő-oltványokat
szállít amerikai sima és gyulorvasásokat különféle fajokban, állami-mányi jótávir leg-
a már évok
osa eliszek és legmegbízhatóbbak ismert

CASPARI FRIGYES.
Kályas 71 sz. (Nagyküllőmegye.)
Tessék képmagyarszékot kórnál!
Az árjegyzékben található az ország minden részről érkezett elismert levek. annálforra minden szőlőbirtokos megrendelésnek megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy azó, mint irabliszög bizonyítást szerezhet magának lemi szőlő telis felitit.

Szaloky Zsigmond
szobrász és kőfaragó
Cselekműkőn. Sz. Háromság tér.
Birkóraktáromban a legkényesebb l-igényeket is kielégítő sírköveket, kerazetek, l-épca- ket és a kataszteri felméréshez szükséges elő- írás szerinti határjelző köveket raktáron tartok. Szobrász ipari képmagyarszékot folytán abban a helyzetben vagyok, hogy e szakmába vágó munkákat is jutányosan végezhetek. Szives pártfogását és raktára megtekintését kéri
Szaloky Zsigmond
szobrász és kőfaragó.

Szőlőoltvány eladás!
Aki egészséges, alcaó aszép szőlőt akar, bizalommal forduljon
VITVE MIKLÓS
meretesen vezetett oltványl-építész
Ös-Csabadon
hol aszokvány ségt, l-és reudó gyökere és szőlőoltványok bor- és csemegéjafajok, valamint amerikai sima és gyulorvasásokat különféle fajokban, állami-mányi jótávir leg-
Röjegysek esk: Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali lezújabb leány-intézete, a „Minerva” általános biztosító r-és-vénytársaság Budapestben a kezesség övédek- valmint az etulajdonítás, lopas, hűden kezelés és sikkasatás elleni biztosítást, nemkülönböben a versenylovak, telvérek és más érdekesebb tenyészállatok-biztosítást vezette be, mint a) ágazatok hazánkban.

Eladó vendéglő.
Vasvágyében jó fergalmú kőszegben, es cselekműkőben járásban, ugyan épült beazáló
vendéglő
örök áron eladó. Esztleg bérbeadó. Évi bér 720 K. Átvetelisen 2000 K. szükkeges. Venni szükkegesnek azó megmondja kiadóhivatala

200 DOG

JÓL JAR,
 ki velem kezd!
 Finom, fess, elegans
 és olcsó cipőt kap
GOTTLIEB IZIDOR
 „Turul“ cipőraktarában
CZELLDÖMÖLK
 Sági-utca

Pályázati hirdetés.

A kisköcski iskolaszék határozata folytan alulírt gondnok ezennel pályázatot hirdet egy körülbelül 40 tanuló befogadó tanteremre és vele kapcsolatosan építendő 2 szobából, konyha és éléskamrából álló tanító lakás épületek teljes felépítésére. A pályázat határideje április 10-ike, eddig nyújtandók be a tervrajzok és költségvetések személyesen vagy posta útján *Harassli Péter* helyettes elnöknel Kisköcskön.

Kisköcsk, 1911 március 24-én.

Keszeli János
isk. gondnok.

PALMA

AVARODI
KAUSZUKSÁKOK

„A köztudatba ment át“, hogy oszákia

Kallai Lajos

motor-
gyára

Budapest, VI., Gyár-**28** szállítja teljes jótállás mellett
 :: a leghíresebb motorcséplőkészleteket. ::
 Saját érdekében kérjen minden gazdasági létesítést, melyet ingyen, bérmentve küld a gyár!
Fontos figyelmeztetés! Kallai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kallai nevű céggel

Értesítés.

Ezennel értesítjük a t. c. bortermező közönséget, hogy állami felügyelet alatt léteztetett 15 éves amerikai **szőlőültetvény telepünk** képviselével **Kemenesalja** részére **SULOK ISTVÁN** műkerész urat birtuk **Celldömölkön**.

Kérjük a t. c. bortermező közönséget, szőlővessző szükséglete végett **Sulok István** urhoz, Celldömölk, Sági ut fordulni.

A hillei vállalati szőlőtelep kezelője,
Billed.

Kemenesaljai közgazdasági Hitelbank r. t.

Áruosztálya Celldömölk

Fióktelepek: Múraszombaton, Csornán és Alsólendván.

Mindenféle gazdasági gépek és szükségleti cikkek raktára.

Ajánlja a legjobb és legújabb szerkesztű vetőgépeket, talajmívelő eszközöket, cséplő szerelményeket úgy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár műtrágya, műtakarmány, szák, ponyva, olaj, kenőcs, kötélanyagok és mindenféle gazdasági cikkekből.

Iroda a Hitelbank helyiségében

Sirolin

Roché

Az orvosok által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, szamárköhögés, influenzánál

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú ideig tartóztól köhögés bántalmában szenved.

2. Mindenkinek, kik gőzhurutosan szenvednek Sirolin „Roché“ által rövid időn belül meggyógyulnak.

3. Ameltemben szenvedők már rövid használat után lényeges könnyebbülést érnek.

4. Skrofulás, mirigydaganatos, szamárköhögéses gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.

5. Táplálékot nagyban elősegíti.